



Til minde om
min barndomsven

**FREDDY GREGERSEN
HEJNSVIG**

Freddy Gregersen sultestrejker på Møn.
Foto: Ekstra-Bladet 10. november 19

Freddys sidste kamp

Et gulnet avisudklip fra november 1986 fra Ekstra-Bladet med et grynet fotografi af 37-årige Freddy Gregersen, bærer vidnesbyrd om århundredets største menneskelige tragedie herhjemme og vækker selv i dag dybe følelser.

FRA ARKIVET

Louis Bülow, forfatter og historiker,
Aarhus
anb@jv.dk

HEJNSVIG: En fortvivlet bløderpatient fra det vestjyske – ét af mange uskyldige ofre for 1980'ernes barske *bløder-skandale* – ligger afkræftet hen på sit sygeleje, døds-syg af aids.

Han er gået i sultestrejke som et sidste desperat forsøg på at råbe de ansvarlige myndigheder op og udkæmper nu sit livs sidste kamp. Med spinkel stemme hvisker han: – Kommunen er ligeglad med, om jeg dør.

Et gammelt fotografi af en forstenet Freddy Gregersen går lige til hjertet og er et bevægende symbol på 91 danske bløderpatienter, der som følge af bløder-skandalen, blev ofre for den dødelige hiv-virus gennem deres livsnødvendige donorblod, der var inficeret.

For tid og evighed en skamplet i dansk samfunds-historie med en Sundheds-styrelse, der sov, medicinal-producenter, der ville tjene penge og en indenrigsmini-ster, der ville spare.

Sultestrejke

Kalenderen skriver november 1986, og Freddy har indledt sultestrejken i sin lejlighed på Møns Klint. Da en journalist opsøger ham, har han stort set været uden vådt og tørt i 10 døgn. På kørestolen ved siden af sengen står en flaske med lunkent vand



Freddy Gregersen i sin sidste tid på Møn. Foto: Ekstra-Bladet 18. april 198

og de vitaminpiller, der i al den tid har været hans eneste næring.

Med sin sultestrejke kæmper han – selv dødsmærket af sygdommen aids – for de blødere, der også er ramt af den dødelige smitte, i håb om en mere menneskelig sagsbehandling i kommune og amt, forbedrede behandlingsvilkår, højere erstatninger og bedre økonomiske forhold.

I en artikel under overskriften *AIDS-bløder sultestrejker*,

tager Freddy modigt bladet fra munden og betror Ekstra-Bladets udsendte: *"Kommunen ønsker at råde over min person og snage i mit privatliv. Derfor er jeg gået i sultestrejke. Og den hører ikke op, før Møns kommune behandler mig på lige fod med landets øvrige bløderpatienter."*

For ikke så længe siden mistede han sin mor, og tidligere måtte han sige det sidste farvel til sin elskede mormor i Hejnsvig, Maren Gregersen.



Avisoverskrifter i Ekstra Bladet 1985-86.

Nu beskriver han sin frygt for, at myndighederne vil tvangs-fjerne ham og stuve ham væk på et hospital: *"Men det skal ingen få held til"*, lyder det fra sygesengen – *jeg er smittet af blod, jeg brugte til behandling af min blødersygdom."*

En fremtid uden håb

Da det står klart, at blødernes livsvigtige medicin er smitte-

bærende, slår Danmarks Bløderforening katastrofealarm. Først med lig på bordet bliver de nødvendige midler bevilget, og da er 91 danske bløderpatienter allerede blevet smittet med den dødelige hiv-virus gennem inficeret donorblod.

En af de dødsdømte bløderpatienter er netop Freddy Gregersen fra Hejnsvig,

og med ham kan vi sætte et menneskeligt ansigt på blødernes tragedie. En unik sjælefortælling om en opvakt Hejnsvig-dreng med håb, drømme og mod på livets mange facetter.

I JydskeVestkysten har vi i en tidligere artikel fortalt om hans vidunderlige barndom og opvækst i Hejnsvig hos sin elskede mormor Maren i det lille hus ved siden af Mis-sionshuset.

I 1983 bliver Freddy indlagt på Rigshospitalets epidemi-afdeling og konstateres smittet med hiv-virus med truslen om aids i udbrud hængende som et mareridt over sygesengen. Dengang en dødsdom. En fremtid uden håb er den barske virkelighed for Freddy Gregersen, der kun har lidelser og død at se frem til.

Længe holder Freddy ved i sin lejlighed på Møn, men han føler sig ladt i stikken af de sociale myndigheder. Han har behov for hjælp og støtte i døgnets 24 timer, men oplever at blive kastebold mellem politikere og sagsbe-handlere i kommune, amt og de sociale forvaltninger.

Han lægger ikke skjul på,



at han føler sig svigtet, drevet rundt i et system med bureaukratiske paragraffer, juridiske kringelkroge og komplicerede faldgruber. Men aldrig bleg for at tage sine kampe for at klare sig igennem.

Offer for politivold

I marts 1985 bliver Freddy efter eget udsagn udsat for vold af to betjente på politistationen i Stege på Møn, da han møder op på stationen for at klage over en banal fartbøde. Senere fortæller han en journalist fra Ekstra-Bladet, hvad der videre sker:

"Da jeg bad om de to betjentes navne, eksploderede det hele. Pludseligt greb de fat i mig og skubbede mig ned af en trappe. Til sidst åbnede de døren ud til gaden og smed mig ned af stentrappen, så jeg klaskede mod cementfliserne".

Efter mødet med de to betjente fortæller Freddy, at han i flere uger nærmest er ude af stand til at røre sig og sidder lænket til sin kørestol i hjemmet. For ham som bløderpatient kan en indre blødning være fatal, og en omgang næseblod kan udvikle sig til en livstruende



Freddy Gregersen i sin lejlighed på Møn. Foto: JyllandsPosten

blødning og vare flere dage.

En læge i Stege fastslår, at kroppens skader meget vel kan være opstået som angivet af Freddy. Han udfærdiger en lægeerklæring og anfører, at Freddy måske får varige mén af den påståede politivold, der har forårsaget

en række farlige blødninger – venstre underarm, håndryg, fingrenes mellemlid, venstre hofteben, knæskal og mere til.

Sidste akt

Tæppet kan gå for sidste akt i den tragiske føljeton om

Freddy. Bristede illusioner og knuste drømme får ham til at anmelde sin udtræden af folkekirken til den lokale sognepræst, han afbryder enhver kontakt med andre, og hans sidste ønske er, at hans aske må blive strøet ud over vandet.

Få måneder senere sover han stille ind i hjemmet på Møns Klint.

Tilbage står mindet om en ukuelig og tapper kriger fra barndommens land, der omfavnede sin skæbne og rage op som et fyrtårn blandt Hejnsvigs børn og unge for sit sjældne mod og sine menneskelige kvaliteter.

Epilog

Den ansvarlige minister skrev i 1980'erne med kuglepen i margenen på Bløderforeningens ansøgning om bevilling af penge til at sikre rene blodpræparater: *De kan rende og hoppe...*

I dag er Freddy Gregersens tragiske skæbne indhyllet i glemslens tusmørke, men i 1980'erne gjorde han en forskel: Dødsmærket af aids fandt han kræfter og overskud til at engagere sig i blødernes kamp for at få placeret et ansvar for den største menneskelige tragedie i dansk historie.

Folketinget tildelte hver enkelt aids-smittet bløderpatient en godtgørelse på 750.000 kroner.

I oktober 2019 kunne Freddy Gregersen være fyldt 70 år.

Få et arrangement med
Send en mail til redaktionen

DET
SKER

I DAG:

10.30: Billund Idrætscenter: Billund Cykelmotion: Mandfolk på MTB

16: Grindsted Kino: Kollision. Drama. Med danske undertekster

18.30: Grindsted Kino: Valhalla. Science fiction

19: Vesterhede Kirke: Koncertgudstjeneste med Tina Lynderup

Kirketider:

09: Skjoldbjerg Kirke ved Susanne Østbjerg Kargo

09: Filskov Kirke ved Jacqueline Moustgaard Thiesen

09: Billund Kirke ved Solvej Paabøl Andersen

9.30: Grindsted Kirke ved Anna Marie Erbs

10.30: Sdr. Omme Kirke ved Jacqueline Moustgaard Thiesen

10.30: Vorbasse Kirke ved Susanne Østbjerg Kargo

10.30: Grene Kirke ved Solvej Paabøl Thiesen

10.30: Hejnsvig Kirke ved Jørgen Johansen

11: Urup Kirke ved Egil Hvid-Olsen

19: Vesterhede Kirke: Koncertgudstjeneste

Politiet: 114.

Lægevagten:

Tlf. 7011 0707 kl. 16-08.

Lørdag, søn- og helligdage hele døgnet.

Skadeklinikken i Grindsted:

Tlf. 7011 0707, kl. 8-22.

Offerrådgivning:

Døgnåbent 2368 6007. Rådgivning for offer, vidne og pårørende.

Mandag 11. november

09: Ved Tronsøen: GGIF-Gymnastik: Stavgang

9-10: Mødestedet: Ældre Sagens stolemotion

14.30-16.30: Mødestedet: Sangkor v/Karina

16.20-17.50: Lynghedeskolen: Grindsted Husholdningsforenings Aftenskole: Yoga

17.30: Grindsted Kino: Terminator – Dark Fate. Action

19: Sdr. Omme Multicenter: Sportens Venner: Banko

19-21.40: Lynghedeskolen: Grindsted Husholdningsforenings Aftenskole: Syning

19-22: Billund Bibliotek, lokale 1: Billund L'Hombre klub: Spilleaften

20: Grindsted Kino: Kollision. Dansk drama

Pæne og ikke så pæne hjem

SCENOGRAPHI: Tv tager os med indenfor i meget grimme hjem på Fyn i serien "Fred til lands" - men når vi møder karakterer med bopæl i hovedstaden, ser vi indretning i verdensklasse.

Indersiden side 2

Vil bare gerne have et job

ARBEJDSLØS: Uanset hvor godt man kvalificerer sin jobsøgning, så bliver man ikke ansat, hvis ikke arbejdsgiveren er villig til at ansætte en nyuddannet eller en langtidsledig.

Kronik side 8

Censureret på Facebook

KRÆNKELSE: Tyrolerfest udløste censur på Facebook og shitstorm på Twitter. Politiker mener, at Facebook krænker hans ytringsfrihed og overtræder grundlovens paragraf 77.

Politisk set side 10

Btyett rnuet på bgtsoavenre

LÆSNING: I dag gælder det om at holde tungen lige i munden ved læsning af ugens Ordjyske, der driller med bogstaver og tal. Men vores hjerner finder bare nye sammenhænge.

Ordjyske side 12

En skandale, vi ikke må glemme

TRAGEDIE: I dag er fortællingen om Freddy Gregersen og bløder-skandalen indhyllet i glemslens tussmørke, men i 1980'erne gjorde Freddy en forskel, der fortjener at blive husket

SIDE 4-5



» Måske århundredets største menneskelige tragedie herhjemme og for tid og evighed en skamlet i dansk samfundshistorie.

LOUIS BÜLOW, skribent og foredragsholder



Etisk set

Freddys sidste kamp

BLØDER-TRAGEDIE: I dag er fortællingen om Freddy Gregersen indhyllet i glemslens tussmørke, men i 1980'erne gjorde han en forskel, der fortjener at blive husket, skriver Louis Bülow



Af Louis Bülow
fbriord@nordjyske.dk

BLØDER-TRAGEDIE: For en måneds tid siden, tirsdag 8. oktober, kunne Freddy Johan Gregersen fra det lille landbosamfund Hejnsvig i det midtjyske være fyldt 70 år.

I dag er hans skæbnefortælling indhyllet i glemslens tussmørke, men tilbage i 1980'erne gjorde han en forskel, der fortjener at blive draget frem og husket.

Udstødt som en paria og dødsmerket af aids trådte han frem som ét af de uskyldige ofre i bløder-skandalen, der for 30 år siden gav genlyd over hele landet og ryddede alle overskrifter.

Måske århundredets største menneskelige tragedie herhjemme og for tid og evighed en skamlet i dansk samfundshistorie med en Sundhedsstyrelse, der sov, medicinalproducenter, der ville tjene penge og en indenrigsminister, der ville spare ...

VI SKRUE tid og sted tre årtier tilbage til slutningen af 80'erne til en lejlighed i det midtjyske. En sommeraften for åbne vinduer til akkompagnement af sorgløst legende børn, kåd fuglekvidder og vindens blide hvisken. Larm og trafikstøj anes som en svag summen i det fjerne.

Stilheden flenses af en ubarmhjertig ringen på døren.

Udenfor står Freddy, min barn-

domsven fra landsbyen Hejnsvig, der pludselig dukker op, mærket på liv og sjæl af dødelig sygdom. Knuget af angst og bristede illusioner føler han sig nærmest forladt af Gud og mennesker og er ved at give op.

Vi sidder tavse, til tankerne finder ord og søger tilbage til barndommens land med godhed og kærlighed intakt. Tilbage til vore kære, til dem, vi savner.

Timer senere er det tid til afsked, det sidste farvel ...

FÅ MÅNEDER senere kan man i en lokalavis læse en dødsannonce over en yngre bløderpatient, der efter års stille og tilbagetrukken tilværelse er sovet ind.

For at få sat et menneskeligt ansigt på blødernes tragiske skæbne dykker jeg ned i den korte avisnotits og følger sporet tilbage til barndommens land i de sorgløse 1950'ere - tilbage til netop Freddy, en opvakt knægt med mod på li-

vets facetter, eventyrlysten og altid med på den værste.

Født af en enlig mor 8. oktober 1949 tilbragte Freddy det meste af sin barndom i et lille hus ved Missionshuset i Hejnsvig hos sin elskede mormor, Maren, der kærligt tog sig af sit lille barnebarn.

FRA STARTEN hvilede der en mørk skygge over hjemmet, da drengen var født med en alvorlig blødersygdom, der betød, at hans blod havde svært ved at størkne. For Freddy kunne en banal omgang næseblod udvikle sig til en livstruende blødning og vare flere dage. Da han begyndte at tabe sine mælketænder, betød det pinsler i ugevis, mens lægerne forsøgte at standse blødningen i hans mund. En indre blødning kunne være helt fatal.

Allerede tidligt blev Freddy så hårdt angrebet af invaliderende ledsader, at han kun kunne komme rundt ved hjælp af stok, kryk-

ker eller kørestol. Han måtte igennem et hav af indlæggelser på hospitaler og klinikker, hvor han i lange perioder var isoleret fra andre børn.

FRA BARNSBEN fik han lært at gå til hænde derhjemme, som det skete hvert år i december, når julehøjtidens stod for døren. I køkkenet var der et gammeldags jernkomfur med ringe og skorsten, og når juletiden nærmede sig, gik Maren og Freddy i gang med de travle juleforberedelser.

En liflig duft af hjemmebagværk og julesul bredte sig snart i de lune stuer, der emmede af nærvær, tryk og hjertevarme. Med røde kinder og glade øjne fyldte Freddy ivrigt kagedåser op med pebernødder, brunkager, vaniljekranse, finskrød, og hvad hjertet ellers måtte begære.

REN NOSTALGI og gamle dage i et lille landbosamfund, fra før verden





gik af lave. Dengang oplevede Freddy glæden ved at hygge sig med mormor, der gjorde sig til barn med sin lille purk, legede med ham, sang for ham, fortalte juleeventyr og forvandlede den lille stue til et stort barnekammer. Julen skulle være Freddys fest, Freddys glade tid.

Der blev læst højt ved julelampens skær af håndskrevne julekort i stakkevis, bladret i julekataloget fra Daells Varehus og lyttet med på søndagens Giro 413. Med sin dybe, rene stemme plantede den gamle gartner smil og solskin og sang i alle sind, den folkekære Ib Schønberg lovede nye tider med sin landeplage "Når der kommer en båd med bananer", og ikke et øje var tørt, når Victor Cornelius hylkede "Mor er den bedste i verden".

ET ERINDRINGSBILLEDE fra 1950'erne toner frem: Mens kirkeklokker kimer jule-

højtid ind, og blide snefnug drysser deres hvide slør over hus-tage, veje og stier, stimler landsbyens raske drenge sammen på Lillevej.

Snart gjalder råbet: "Vi skal ha' Freddy med ...", og alle tropper op ved Missionshuset og får bakset Freddy med kørestol og hundehvalp over kantstenene for at få ham tæt på stemningsfyldte juleudstillinger i lillebyens oplyste butiksvinduer.

Freddy er en sej og tapper kriger og med i front, når der bliver leget røvere og soldater eller spillet bold på stadion. Om vinteren boltrer landsbyens børn sig med skøjter på en tiliset mark, og Freddy fræser glad rundt i sin kørestol. Bagefter bliver der hygget omkring den søvnige gadelygte ved Aages polsebod, der ligger lige over for station.

ET ANDET erindringsbillede fra 1980'erne trænger sig på:

Freddy Gregersen har forstået at leve med sin blødersygdom, men midt i 1980'erne taber han sin årelange kamp, da hans donorblod bliver inficeret med den dødelige hiv-virus.

Nu ligger han afkræftet hen på sit sygeleje som et uskyldigt offer for bløderskandalen. Dødsmerket af ondartet sygdom med vægttab, svære feberanfald og svækket immunforsvar er fremtidsudsigter uden håb hans barske virkelighed med kun lidelse og død at se frem til.

HANER gået i sultestrejke som et sidste desperat forsøg på at råbe de ansvarlige myndigheder op og udkæmper nu sit livs sidste kamp. Med spinkel stemme hvisker han: - Kommunen er ligeglad med, om jeg dør ...

Med sin sultestrejke sprænger Freddy alle rammer i håb om en mere menneskelig sagsbehandling, forbedrede behandlingsvilkår

og bedre økonomiske forhold for de aids-ramte bløderpatienter.

MENDEN ansvarlige minister skriver med kuglepen en rap bemærkning "De kan rende og hoppe" i margenen på Bløderforeningens ansøgning om bevilling af penge til at sikre rene blodpræparater. Screenet og varmebehandlet blod er ellers garanteret fri for hiv-virus, men beslutningen bliver taget: Der skal ikke ofres penge på at sikre blodet.

Først med lig på bordet bliver de nødvendige midler bevilget, og da er 91 danske bløderpatienter - blandt dem Freddy Gregersen - allerede blevet smittet med den dødelige hiv-virus gennem deres inficerede faktormedicin.

TÆPPE GÅR for sidste akt i den tragiske foljeton om Freddy Gregersen. Han anmelder sin udtræden af folkekirken til den lokale sognepræst, afbryder al kontakt

med andre mennesker og angiver som sit sidste ønske, at hans aske må blive strøet ud over vandet.

Få måneder senere giver han op og bukker under.

Tilbage står mindet om en ukuelig dreng fra barndommens landsby, der tappert omfavne sin skæbne og ragede op som et fyr-tårn blandt landsbyens børn og unge for sit sjældne mod og sine fine menneskelige kvaliteter.

LOUIS BULOW fra Aarhus er mangeårig skribent og foredragsholder med mange specialer og tilbagevendende emner, eksempelvis besættelsestiden 1940-45, befrienden og Anker Jørgensen. Hjemmeside: auschwitz.dk. E-mailadresse: bulow@auschwitz.dk.